

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 6Co/99/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8514201021
Dátum vydania rozhodnutia: 05. 06. 2014
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Peter Straka
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2014:8514201021.1

Uznesenie

Krajský súd v Prešove v právnej veci navrhovateľov 1. H. U., nar. XX.X.XXXX, trvale bytom F. XX/XXX, Y. U., 2. H. U., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom Q. N. XX, 3. H. E., nar. XX.X.XXXX, trvale bytom Q. N. X, 4. T. Q., rod. J., nar. X.XX.XXXX, trvale bytom D. XX/XXX, R., 5. Pozemkové spoločenstvo Q. N., Q. N. X, IČO: 31946950, navrhovatelia v 1. až 5. rade právne zastúpení Advokátskou kanceláriou JUDr. SIDOR, s.r.o., Zdravotnícka 4373/6, Poprad, IČO: 36866156, proti odporcovi AQUA - EKO, a. s., Lazaretská 3/A, Bratislava, IČO: 36716341, v konaní o nariadenie predbežného opatrenia, o odvolaní odporcu proti uzneseniu Okresného súdu Stará Ľubovňa č.k. 5C 64/2014-104 zo dňa 26.3.2014 jednohlasne takto

rozhodol:

M e n í sa uznesenie tak, že návrh na nariadenie predbežného opatrenia sa zamieťa.

odôvodnenie:

Okresný súd Stará Ľubovňa (ďalej len „súd prvého stupňa“) napadnutým uznesením nariadil predbežné opatrenie v tomto znení:

„I. Súd ukladá odporcovi povinnosť bez súhlasu navrhovateľov v 1. až 5. rade zdržať sa osobitného užívania vôd mimo jestvujúceho koryta rieky Poprad - ich vzdúvania a využívania hydroenergetického potenciálu na vodnej stavbe MVE Ružbašská Miľava - I. etapa, nad haňou MVE v r. km 77,00 a zdržať sa zatopenia pozemkov alebo ich častí vodou z rieky Poprad, a to pozemkov C KN parc. č. 2888/1, parc. č. 2888/15, parc. č. 3412, parc. č. 3428/3, parc. č. 4462, parc. č. 4476/1, parc. č. 4480, parc. č. 4482, parc. č. 4485, k. ú. Q. N., ako aj zdržať sa akýchkoľvek stavebných a terénnych úprav a stavebných prác na pozemkoch alebo častiach pozemkov C KN parc. č. 2888/1, parc. č. 2888/15, parc. č. 3412, parc. č. 3428/3, parc. č. 4462, parc. č. 4476/1, parc. č. 4480, parc. č. 4482, parc. č. 4485, k. ú. Q. N., počnúc dňom doručenia tohto uznesenia.

II. Súd ukladá navrhovateľom v 1. až 5. rade, aby v lehote 30 dní odo dňa doručenia tohto uznesenia podali na súde návrh na začatie konania vo veci samej.“

Rozhodnutie odôvodnil cit.: „predbežné opatrenie je zabezpečovacím civilnoproceným prostriedkom. Nie je konečným rozhodnutím a jeho účelom je dočasná úprava pomerov účastníkov konania. Súd v konaní o nariadenie predbežného opatrenia nerozhoduje vo veci samej a neprejudikuje právo, preto sa spravidla nezisťuje danosť obsahových podmienok predbežného opatrenia dokazovaním, ale je potrebné, aby sa osvedčila danosť práva a dôvodnosť nároku, ktorému sa má poskytnúť predbežná ochrana a súd zisťuje dôvodnosť nebezpečenstva bezprostredne hroziacej ujmy. Nariadením predbežného opatrenia navrhovateľ nenadobúda práva, o ktorých bude rozhodnuté až rozhodnutím vo veci samej. Z uvedeného dočasného charakteru predbežného opatrenia vyplýva, že pred jeho nariadením súd nemusí zisťovať všetky skutočnosti, ktoré sú potrebné pre vydanie konečného rozhodnutia a pri zisťovaní nemusí byť vždy dodržaný formálny postup stanovený na dokazovanie. Je

však nutné, aby boli osvedčené aspoň základné skutočnosti potrebné pre záver o pravdepodobnosti nároku, ktorému sa má poskytnúť predbežná ochrana, ako i osvedčiť, že je tu nebezpečenstvo bezprostredne hroziacej ujmy. Zásady dokazovania potrebného pre vydanie konečného rozhodnutia sa nemôžu uplatniť v celej šírke, ale s dôrazom na rýchlosť ochrany práv a spoľahlivosť tvrdení navrhovateľa na úrovni osvedčenia skutočností, ktoré sú rozhodujúce pre záver o potrebe a nevyhnutnosti nariadenia predbežného opatrenia. Účelom predbežného opatrenia je dočasná úprava pomerov účastníkov. Podmienkou nariadenia predbežného opatrenia je osvedčenie, že bez okamžitej, i keď len dočasnej úpravy právnych pomerov, by bolo právo účastníka ohrozené. Povinnosť osvedčiť skutočnosti rozhodujúce pre vydanie rozhodnutia o predbežnom opatrení je na strane navrhovateľa predbežného opatrenia. Osvedčovanie opodstatnenosti podaného návrhu na nariadenie predbežného opatrenia sa uskutočňuje formou predloženia dôkazov zo strany navrhovateľa pri podávaní návrhu.

Súd sa po oboznámení s okolnosťami popísanými v návrhu na nariadenie predbežného opatrenia plne stotožnil so skutkovými a právnymi dôvodmi, pre ktoré sa navrhovateľa domáhajú nariadenia predbežného opatrenia a dospel k záveru, že návrh navrhovateľov je dôvodný. Podľa názoru súdu je opodstatnené poskytnutie dočasnej ochrany nariadením predbežného opatrenia, pretože prípadným zatopením pozemkov by došlo k obmedzovaniu nerušeného užívania vlastníckeho práva navrhovateľov v 1. až 5. rade, prípadne k zániku vlastníckeho práva k pozemkom v koryte vodného toku vzniknutého umelým vzdutím vody. Naliehavý právny záujem i skutočnosť, že reálne hrozí zásah do práv navrhovateľov je odôvodnený predovšetkým tým, že odporca aktuálne nemá právny titul vlastníckeho práva alebo iného práva k pozemkom navrhovateľov v 1. až 5. rade, ktoré by ho oprávňovalo zatopiť tieto pozemky, pričom vzhľadom na prebiehajúce konanie na Okresnom úrade Prešov, odbor starostlivosti o životné prostredie pod č. OU-PO-OSZP2-2014/000045-019/BE a aktuálne rozhodnutie zo dňa 27.1.2014 je zrejmé, že odporca sa usiluje o povolenie dočasného užívania vodnej stavby a o povolenie na osobitné užívanie povrchových vôd - ich vzdúvanie a využívanie hydroenergetického potenciálu na vodnej stavbe MVE Ružbašská Miľava podľa dočasného manipulačného poriadku na kótu pevnej časti hate 547,6 m n. m., čo však bude mať za následok zásah do vlastníckeho práva navrhovateľov v 1. až 5. rade, keďže títo sú vlastníckmi pozemkov, ktoré by boli vzdúvaním vôd zaplavené.

Vzhľadom na uvedené skutočnosti a citované ustanovenia súd nariadil predbežné opatrenie v takom znení, ako je to uvedené vo výrokovej časti tohto uznesenia. Podľa § 76 ods. 4 O.s.p. súd ďalšie dôvody rozhodnutia v odôvodnení nemusí uvádzať.“

Proti tomuto uzneseniu podal v zákonom stanovenej lehote odvolanie odporca namietajúc nesprávne právne posúdenie veci. Predbežné opatrenie obsahuje zákaz činnosti, ktorá bola prikázaná rozhodnutím správneho orgánu. Predbežným opatrením bolo zasiahnuté do rozhodovacej činnosti iného správneho orgánu. Poukázal na to, že voda je neovládateľná prírodná sila, s ktorou nemôže nik disponovať, ani ju usmerňovať. Ide o objektívne nevykonateľnú časť rozhodnutia. Navrhovateľa nepreukázali žiadnym spôsobom ohrozenie svojich práv, ktoré by malo spočívať v stavebných a terénnych úpravách a prácach na pozemkoch. Návrh na nariadenie predbežného opatrenia považovali za účelový, nesledujúci žiadnu konečnú úpravu pomerov. Predbežné opatrenie považoval za nedôvodné. Vzhľadom na obsah petitu vo veci samej a návrhu na nariadenie predbežného opatrenia mal za to, že je vylúčená aplikácia ust. § 74 ods. 1 zákona č. 99/1963 Zb. Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „O.s.p.“). Navrhol uznesenie zrušiť.

K podanému odvolaniu sa vyjadrili navrhovateľa v 1. až 5. rade navrhujúc napadnuté uznesenie ako správne potvrdiť.

Odvolací súd v zmysle zásad upravených v ust. § 212 O.s.p. preskúmal uznesenie spolu s konaním, ktoré mu predchádzalo, vec prejednal bez nariadenia pojednávania v súlade s ust. § 214 O.s.p. a dospel k záveru, že sú splnené podmienky na zmenu napadnutého uznesenia.

Podľa § 74 ods. 1 O.s.p. pred začatím konania môže súd nariadiť predbežné opatrenie, ak je potrebné, aby dočasne boli upravené pomery účastníkov, alebo ak je obava, že by výkon súdneho rozhodnutia bol ohrozený.

Nariadenie predbežného opatrenia je podľa zákonných predpokladov uvedených v Občianskom súdnom poriadku prípustné a opodstatnené vtedy, ak

- a) sa tvrdí a osvedčí, že sú tu právne vzťahy medzi účastníkmi,
- b) tieto právne vzťahy vyžadujú dočasnú úpravu,
- c) táto dočasná úprava je potrebná,
- d) sa v právnych vzťahoch medzi účastníkmi nevytvorí nenávratný stav,
- e) sa neprímeraným spôsobom nezasahuje do právnych vzťahov medzi účastníkmi (účastník nie je obmedzený spôsobom neprímeraným povahe veci).

Dôležité je, aby boli dočasne upravené pomery účastníkov a tak sa zabránilo vzniku alebo zväčšeniu ujmy dotknutého účastníka.

Ak účastník podá návrh na nariadenie predbežného opatrenia, ktoré by malo dočasne upraviť pomery účastníkov do skončenia konania, nestačí, že medzi účastníkmi existuje právny vzťah, ale medzi navrhovaným predbežným opatrením a požadovaným rozsudkom vo veci samej musí byť vecná súvislosť. Znamená to, že vzťah, ktorému sa má predbežným opatrením poskytnúť dočasná ochrana, bude s konečnou platnosťou vyriešený v konaní o veci samej.

Je nepochybné, že navrhovatelia návrhom vo veci samej sledujú voči odporcovi uloženie obsahovo rovnakej povinnosti ako v návrhu na nariadenie predbežného opatrenia.

Je nepochybné, že územným rozhodnutím Obvodného úradu odbor životného prostredia Stará Ľubovňa č.j. 801/1994 zo dňa 16.2.1995 bola umiestnená stavba „Malá vodná elektrárňa“ s tým, že celú zátopovú plochu vzniknutú navrhovanou haňou je potrebné vysporiadať majetkovo (čl. 27-31). Rozhodnutím Okresného úradu Stará Ľubovňa - odbor životného prostredia č.j. 99/01778-Vod/Bo zo dňa 22.1.2000 bola povolaná stavba „MVE Ružbašská Miľava - I. etapa“. Z obsahu spisu rovnako vyplýva, že investor stavby požiada príslušný orgán o trvalé odňatie pôdy pred začatím výstavby MVE Ružbašská Miľava na celé zátopové obdobie, kedy dôjde k záberu poľnohospodárskej pôdy.

Navrhovatelia odôvodňujú nebezpečenstvo bezprostredne hroziacej ujmy ochranou svojho majetku tým, že odporca nemá majetkovoprávne vyporiadané pozemky v zátopovej oblasti a bez súhlasu navrhovateľov ich mieni zatopiť.

Nebezpečenstvo bezprostredne hroziacej ujmy odôvodňoval skutočnosťami z januára až marca 2010, kedy odporca neoprávnene vzdúval a manipuloval s povrchovou vodou bez súhlasu štátnej vodnej správy, za čo mu bola uložená poriadková pokuta (čl. 64, 65) a z októbra 2013. Za manipulovanie s vodnou hladinou bol odporcovi rozhodnutím Okresného úradu Prešov, odbor starostlivosti o životné prostredie uložený s okamžitou platnosťou zákaz akejkoľvek manipulácie s vodnou hladinou na vodnej stavbe „MVE Ružbašská Miľava“ bez povolenia orgánu štátnej vodnej správy (čl. 62).

Odvolačný súd poukazuje v tejto súvislosti na skutočnosť, že rozhodnutím Okresného úradu Prešov odbor starostlivosti o životné prostredie č. OU-PO-OSZP2-2014/0045-019/BE zo dňa 27.1.2014 bolo povolené dočasné užívanie vodnej stavby s podmienkou povolenia udržiavať stavbu v riadnom stave

a zabezpečovať jej údržbu a prevádzku tak, aby umožňovala plynulý prietok vody, neohrozovala bezpečnosť osôb, majetku, vodohospodárskych a iných právom chránených záujmov.

Za tohto stavu nariadenie predbežného opatrenia nie je dôvodné. Predbežným opatrením sa navrhovatelia domáhajú uloženia rovnakej povinnosti, ako vo veci samej, keď nie je daná potreba dočasnej úpravy pomerov medzi účastníkmi formou predbežného opatrenia. Je potrebné si uvedomiť, že súdy pri nariaďovaní predbežného opatrenia musia vziať na zreteľ fakticitu javu, proporionalitu následku a príčiny jeho vzniku. Ďalej je potrebné zvažovať pozitívne a negatívne argumenty v kolízii stojacich záujmov za súčasnej minimalizácie zásahov do základných práv účastníkov konania (porov. nález Ústavného súdu Českej republiky zo dňa 18.6.2002 sp. zn. IV. ÚS 89/02, Sbírka nálezů a usnesení Ústavního soudu, svazek 27, nález č. 97).

Odporca mal Okresným úradom Prešov, odbor starostlivosti o životné prostredie uložený zákaz manipulovať s vodnou hladinou. Ako vyplýva z obsahu spisu, navrhovatelia neosvedčili, že by odporca tento zákaz porušil. Následne Okresný úrad Prešov, odbor starostlivosti o životné prostredie povolil odporcovi dočasné užívanie vodnej stavby za stanovenia podmienok (čl. 70 a nasl.). Navrhovatelia rovnako neosvedčili, že by odporca po opatreniach dohľadového orgánu vykonával úkony v rozpore s predmetným rozhodnutím a podmienkami povolenia dočasného užívania vodnej stavby.

Odvolací súd zároveň konštatuje, že v právnych vzťahoch medzi účastníkmi by sa nariadením predbežného opatrenia bez osvedčenia potreby dočasnej úpravy pomerov neprimeraným spôsobom zasiahlo do právnych vzťahov medzi účastníkmi. Navrhovatelia existenciu právneho vzťahu, ktorému by sa mala poskytnúť dočasná ochrana, neosvedčili. Podľa návrhu by súd mal zakázať takmer absolútne odporcovi činnosť, ktorú mu príslušný orgán dočasne povolil. Proporcionalita následku za neosvedčenia nebezpečenstva bezprostredne hroziacej ujmy by nebola dodržaná a nariadením predbežného opatrenia by došlo k neprimeranému obmedzeniu odporcu.

Majúc na zreteli uvedené odvolací súd postupom podľa § 220 O.s.p. napadnuté uznesenie zmenil a návrh na nariadenie predbežného opatrenia zamietol.

Týmto rozhodnutím nie je dotknuté vlastnícke právo navrhovateľov v konaní o veci samej po vykonaní náležitého dokazovania.

O trovách odvolacieho konania sa rozhodne v rozhodnutí vo veci samej (§ 145 O.s.p.).

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné.